SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1018

av Muharrem Demirok (C)

Förutsättningar för en svensk imamutbildning och stärkt kvinnligt ledarskap inom muslimska trossamfund

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, inom ramen för trossamfundspolitiken och genom Myndigheten för stöd till trossamfund (SST), bör återuppta arbetet med förutsättningarna för en svensk imamutbildning i syfte att stärka ledarskap, jämställdhet och kvinnors tillträde till ledande och teologiska roller, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Religionsfriheten är en hörnsten i det svenska samhällsbygget, men den får aldrig användas för att sätta jämställdheten ur spel. Hundratusentals svenskar har i dag muslimsk bakgrund och många utövar aktivt sin tro här. Trots detta saknas fortfarande en etablerad, svensk utbildning för imamer och församlingsledare.

Det här har lett till en rad problem. Svenska församlingar har i årtionden varit hänvisade till att hämta imamer från utlandet, personer som ofta varken behärskar språket eller har förståelse för det svenska samhället, vår lagstiftning och våra jämställdhetsnormer. Det försvårar integrationen och skapar ett avstånd till unga svenska muslimer som växer upp här och söker vägledning i sin vardag.

Frågan är inte ny. Redan 2008 tillsatte Lars Leijonborg en utredning om imamutbildning i Sverige (SOU 2009:52, Staten och imamerna). Utredningen konstaterade mycket riktigt att en sekulär stat inte ska examinera religiösa företrädare, men den pekade samtidigt på det stora behovet av att hitta fungerande former för en inhemsk kompetensförsörjning. Tyvärr har frågan lämnats utan åtgärd sedan dess, samtidigt som behoven i dag är ännu mer påtagliga.

Särskilt angelägen är frågan om kvinnors roll och ledarskap. I andra samfund i Sverige har vägen mot jämställdhet krävt tydliga reformer där kvinnor getts tillträde till teologiska studier och församlingsledning. Runt om i världen pågår nu också en levande diskussion om kvinnliga imamer, böneledare och teologer. I Sverige finns ett stort engagemang bland muslimska kvinnor, men strukturerna för att ta tillvara deras kunnande i ledande och rådgivande funktioner brister.

En svensk utbildningsväg ger förutsättningar att bryta gamla mönster. Församlingsledare som utbildas i en svensk kontext får god insyn i samhällets institutioner, svensk rättsordning och socialtjänstens arbete, samtidigt som beroendet av utländska regimer bryts. Framför allt öppnas vägar för kvinnor att på lika villkor ta plats i teologiska sammanhang och utmana traditionella föreställningar om ledarskap inom samfunden.

Staten ska inte styra samfundens inre teologiska liv, men via trossamfundspolitiken och Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) finns alla möjligheter att underlätta dialog och skapa bra förutsättningar. Det är dags att återuppta arbetet som påbörjades med Leijonborgs utredning och pröva hur staten tillsammans med samfunden kan bana väg för en modern, svensk utbildning där kvinnors ledarskap tas tillvara.

Muharrem Demirok (C)